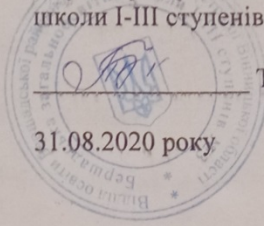

01-25
ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Бершадської загальноосвітньої
школи I-III ступенів №3

Т.Д. Гончарук

31.08.2020 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Бершадської загальноосвітньої школи I-III ступенів №3
Бершадського району
Вінницької області
на 2020/2021 навчальний рік

СХВАЛЕНО

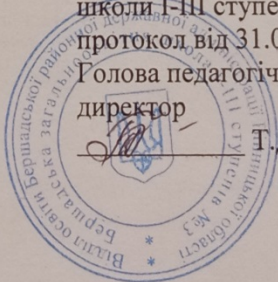
на засіданні педагогічної ради Бершадської
загальноосвітньої

школи I-III ступенів №3

протокол від 31.08.2020 №1

Голова педагогічної ради,

директор

Т.Д. Гончарук

БЕРШАДЬ - 2020

ЗМІСТ

I. Загальні положення

1. Призначення школи та засоби її реалізації
2. Опис «моделі» випускника школи
3. Цілі та задачі освітнього процесу школи
4. Навчальний план та його обґрунтування
5. Особливості організації освітнього процесу
6. Порядок вивчення окремих предметів
7. Показники (вимірники) реалізації освітнього процесу
8. Процеси розвитку, виховання і соціалізації в школі

II. Освітня програма школи I ступеня

III. Освітня програма школи II ступеня

IV. Освітня програма школи III ступеня

V. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Розділ 1

Призначення школи та засоби її реалізації

Призначення школи полягає в наданні якісної повної загальної освіти дітям шкільного віку мікрорайону школи, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

В 2020-2025 роках педагогічний колектив буде працювати над проблемою «Забезпечення модернізації освітнього процесу шляхом використання інноваційних педагогічних ідей і практик для формування компетентної особистості, здатної до самореалізації в суспільстві як громадянин, патріот, професіонал».

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Основним засобом реалізації призначення загальноосвітнього закладу є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм. У той же час заклад має у своєму розпорядженні додаткові засоби реалізації свого призначення, а саме:

- уведення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд;
- надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної, трудової, художньо-естетичної тощо);
- надання учням можливості вибору профілю навчання, темпу засвоєння навчального матеріалу;
- оригінальна організація навчальної діяльності, інтеграція навчальної та позанавчальної діяльності.

Освітня програма, що реалізується в закладі, спрямована на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в учнів національної самосвідомості; формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Реалізація освітньої програми школи здійснюється через три рівні освіти:

- початкова освіта тривалістю чотири роки;
- базова середня освіта тривалістю п'ять років;
- профільна середня освіта тривалістю два роки.

Розділ 2

Опис «моделі» випускника школи

Модель випускника **Нової Української Школи** – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє. Усі інші здобутки у сфері компетентності може принести людині лише наполеглива цілеспрямована праця, бажання вчитися і ділитися досвідом з іншими.

Випускник школи має міцні знання і вміло користується ними. Знання та вміння, отримані учнем, тісно взаємопов'язані з його ціннісними орієнтирами.

Набуті життєві компетентності випускник вміло використовує для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці. Він вміє критично мислити, логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення.

Наш випускник – це передусім людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації, широким спектром особистості:

- випускник школи добре проінформована особистість;
- прагне до самоосвіти та вдосконалення;
- готовий брати активну участь у суспільно-культурному житті громади, держави;
- є свідомим громадянином, готовим відповідати за свої вчинки;
- свідомо ставиться до свого здоров'я та довкілля;
- мислить креативно, використовуючи увесь свій творчий потенціал.

Випускник компетентний у ставленні до життя — реалізує себе через самопізнання, саморозуміння та інтелектуальну культуру.

Випускник початкових класів має знання, уміння та навички, передбачені стандартом початкової освіти. Він упевнений у собі, старанний, працелюбний, самостійний, дисциплінований, вмотивований на досягнення успіху, вміє слухати і чути, критично мислити і має почуття самоконтролю, навички навчальної діяльності, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя.

Випускник базової основної школи володіє певними якостями і вміннями на рівні вимог державних освітніх стандартів успішно засвоює загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану; має систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного); володіє основами комп'ютерної грамотності; знає свої громадянські права і вміє їх реалізувати; оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; веде здоровий спосіб життя; готовий до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.

Випускник старших класів має міцні знання на рівні вимог державних освітніх стандартів, що забезпечує вступ до закладу вищої професійної освіти та подальше успішне навчання; володіє іноземною мовою на базовому рівні; має високий рівень комп'ютерної грамотності (програмування, навички технічного обслуговування); володіє культурою інтелектуальної діяльності; знає і поважає культуру України та інших народів; поважає свою й чужу гідність, права, свободи інших людей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; має почуття соціальної відповідальності; веде здоровий спосіб життя; володіє способами отримання інформації; прагне духовного і соціального добробуту.

Наш випускник - свідомий громадянин і патріот своєї країни, готовий до сміливих і успішних кроків у майбутнє.

Розділ 3

Цілі та задачі освітнього процесу школи

Заклад освіти у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», актами Президента України, Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади, Положенням про загальноосвітній навчальний заклад, наказами Департаменту освіти Вінницької обласної ради та власним Статутом.

Цілі та задачі освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітніх програм повинні бути обумовлені "моделлю" випускника, призначенням і місцем школи в освітньому просторі міста,

району, мікрорайону. Вони повинні бути сформульовані конкретно, бути вимірними, досяжними, визначеними за часом, несуперечливими по відношенню одна до одної. Інакше кажучи, відповідати загальним вимогам, що пропонуються до визначення цілей і задач.

Перед школою поставлені такі цілі освітнього процесу:

1. Забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
2. Гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
3. Створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
4. Формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
5. Забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;
6. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки;
7. Проведення атестації та сертифікації педагогів;
8. Цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази школи.

Розділ 4

Навчальний план та його обґрунтування

Бершадська загальноосвітня школа I-III ступенів №3 відповідно до Статуту є загальноосвітньою школою I-III ступенів.

Мова навчання – українська.

Ураховуючи освітні запити учнів та їх батьків, фахову підготовку педагогічних кадрів, матеріальну базу кабінетів, у старшій школі навчання організовується за універсальним напрямом.

У 2020/2021 навчальному році у БЗОШ №3 функціонуватимуть 28 класів, в яких навчатимуться 608 учні.

Навчальний план БЗОШ №3 на 2020/2021 навчальний рік складено:

- відповідно Державного стандарту початкової освіти (НУШ). Для 1-Б, 1-В, 2-Б, 2-В класів за наказом МОН України №1272 від 08.10.2019р.;
- 3-Б, 3-В класів за наказом МОН України №1273 від 08.10.2019р.;
- навчальний план початкової школи з українською мовою навчання для класів, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» 1-А, 2-А, 3-А, 4-А класи за наказом МОН України №1319 від 02.11.2016р. та за наказом МОН України №722 від 24.05.2019р. ;
- 4-Б, 4-В класи відповідно наказу МОН України від 20.04.2018р. №407;
- 5-9 класи відповідно наказу МОН України від 20.04.2018р. №405;
- 10-11 класи відповідно наказу МОН України від 20.04.2018 №408.

Відповідно до навчального плану педагогічні працівники навчального закладу самостійно добирають програми, підручники, навчальні посібники, що мають гриф Міністерства освіти і науки України, а також науково-методичну літературу, дидактичні матеріали, форми, методи, засоби навчальної роботи, що мають забезпечувати виконання статутних завдань та здобуття освіти на рівні державних стандартів.

Розділ 5

Особливості організації освітнього процесу

Відповідно до ст. 10 п.3 Закону України «Про повну загальну середню освіту», Статуту Бершадської загальноосвітньої школи I – III ступенів №3 встановлюється наступна структура 2020/2021 навчального року.

2020/2021 навчальний рік розпочинається 01 вересня святом – День знань – і закінчується не пізніше 01 липня.

Навчальні заняття організуються за семестровою системою: I семестр – з 01 вересня по 31 грудня 2020 року, II семестр – з 18 січня по 28 травня 2021 року.

Тривалість уроків у загальноосвітніх навчальних закладах становить: у 1-х класах – 35 хвилин, у 2–4-х класах – 40 хвилин, у 5–11-х класах – 45 хвилин.

З метою створення сприятних умов для організації відпочинку молодших школярів та збереження чинної норми педагогічного навантаження вчителів початкових класів, учителів-предметників додатковий облік і компенсації навчального часу не проводиться у зв'язку зі збільшенням тривалості перерв між уроками.

Різниця в часі навчальних годин 1-4-х класів обов'язково обліковується і компенсується проведенням додаткових, індивідуальних занять та консультацій з учнями.

Навчальний рік закінчується проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової, основної і старшої шкіл.

Упродовж навчального року для учнів будуть проводитись канікули: осінні - з 26 жовтня до 01 листопада 2020 року, зимові - з 31 грудня 2020 року до 17 січня 2021 року, весняні - з 15 березня до 21 березня 2021 року.

З урахуванням місцевих особливостей та кліматичних умов за погодженням з відділом освіти Бершадської райдержадміністрації можуть змінюватися структура навчального року та графік учнівських канікул.

Режим роботи закладу: п'ятиденний навчальний тиждень, одна зміна.

Розділ 6.

Порядок вивчення окремих предметів

Робочий навчальний план Бершадської ЗОШ I – III ступенів №3 включає інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на вивчення навчальних предметів інваріантної складової.

У 1-А класі додаткова година використовуватиметься на вивчення англійської мови.

У 1-Б,В класі додаткова 1 год. виділена на «Я досліджую світ».

У 2-А класі додаткові 2 години виділено на вивчення – 1 год. «Я пізнаю світ» 1 год. на математику

У 2- Б,В класах 1 година виділена на індивідуальне заняття.

У 3-А класі 1 год додатково використуватиметься на «Я пізнаю світ» (математична галузь)

У 4-Б,В класах 1 год викладатиметься курс «Логіка», 1 год виділено на українську мову

У 5-А,Б,В класах пропедевтичний курс з історії України підсилено 1 годиною додатково з метою вивчення взаємопов'язаності минулого, теперішнього і майбутнього (по 1 год на тиждень);

- та як 2020 – 2021 н.р. – рік математики, то по 1 год на тиждень додатково вивчатиметься математика;
- по 1 год виділено на природознавство з метою реалізації наскрізних ліній «Здоров'я і безпека», та «Екологічна безпека й сталий розвиток».

У 6-А,Б,В по 1 год викладатиметься математика з метою забезпечення Державного стандарту базової загальної середньої освіти.

У 6-А класі 1 год використовуватиметься на вивчення української мови, 1 год на поглиблення вивчення англійської мови.

У 6-Б класі вивчатиметься за вибором «Російська мова» (1 год на тиждень).

У 6-Б,В класах по 1 год. Біології.

У 7-А,Б,В класах запроваджено додаткове вивчення математики по 1 год на тиждень з метою поглиблення вивчення предмета.

У 7-А,Б класах виділено по 1 год на вивчення другої іноземної мови – російської.

У 7-А,Б класах вивчатиметь поглиблено українська мова (2,5 год + 0,5 год) кожною групою.

У 7-В класі вивчаються дві другі іноземні мови (російська і німецька по 1 год на тиждень).

У 8-А,Б класах виділено додаткові по 1 годині на вивчення другої іноземної мови – російської та 1 год на географію у 8-Б класі; 1 год на українську мову у 8-А класі.

У 9-А,Б класах по 1 год додатково виділено на вивчення української мови з метою забезпечення Державного стандарту базової загальної середньої освіти.

По 1 год виділено на вивчення другої іноземної мови – німецької.

У 10-А,Б класах додаткові години виділено на:

- вивчення предмета «українська мова» по 1 год на тиждень;
- на вивчення англійської мови по 1 год на тиждень;
- на вивчення математики по 1 год на тиждень;
- на вивчення географії по 0,5 год на тиждень з метою профілізації та поглиблення вивчення предметів.

У 11 класі, запроваджено у 10-ому профільне вивчення української мови та літератури, яке продовжуватиметься і в 11 класі.

Введено додатковий час (0,5 год) на предмет «історія України».

Викладання освітньої галузі «Математика» буде здійснено на рівні стандарту окремими предметами алгебра (2 год), геометрія (2 год.).

Вибірково обов'язкові предмети у 10-их класах – інформатика – по 2 год на тиждень; технології – по 1 год на тиждень.

У 11-ому класі – технології 2 год на тиждень, інформатика 1 год на тиждень

Згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах» та наказу Міністерства освіти і науки України від 08.04.2018 № 401 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 20 лютого 2002 року № 128» при вивченні окремих предметів у Бершадській загальноосвітній школі I – III ст. №3 запроваджується поділ класів на групи:

- при вивченні української мови, яка вивчається як предмет, в 2-11-х класах при кількості більше, ніж 27 учнів у класі;
- при вивченні іноземної мови (англійської) - в 2-11-х класах при кількості більше, ніж 27 учнів у класі;
- при проведенні уроків з фізичної культури у 10-11-х класах (окремо для хлопців і дівчат; більше 27, але не менше 8 учнів у групі);
- при проведенні практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів у 3-4-х, 5-7-х, 9-11-х класах (клас ділиться на 2 групи, але не менше 8 учнів у групі);
- при проведенні уроків з трудового навчання у 5–9-х класах при кількості більше, ніж 27 учнів у класі.

Поділ класу на групи при вивченні предмета «Захист України» здійснюється окремо для юнаків та дівчат.

Розділ 7.

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

На рівні школи розроблена система показників (внутрішній моніторинг), що дозволяє судити про те, наскільки ефективно реалізується освітня програма, тобто наскільки реальний "продукт" діяльності школи відповідає ідеальній "моделі" випускника. При цьому об'єктами, механізмами та термінами контролю є :

- кадрове забезпечення освітньої діяльності (підвищення кваліфікації педагогічних працівників (форма проходження на вибір учителя) – не менше 150 годин протягом 5 років, атестація – 1 раз на 5 років, добровільна сертифікація – 1 раз на 3 роки, участь у різних методичних заходах, конференціях, вебінарах, семінарах, конкурсах, ковчингах, тренінгах, онлайн-курсах, дистанційне навчання – протягом року);
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (наявність документів, визначених нормативно- правовими актами з питань освіти, необхідної кількості

підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін для самостійної роботи та дистанційного навчання – 2 рази на рік);

- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (відповідність ліцензійним та акредитаційним вимогам: шкільні кабінети, класні кімнати, спортзал, бібліотека, сучасна їдальня, наявність інтернету – 2 рази на рік);
- якість проведення навчальних занять (вивчення системи роботи педагогічних працівників – 1 раз на 5 років, тематичний контроль знань, класно-узагальнюючий контроль – за потребою);
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) (вивчення рівня навчальних досягнень з предмета – 1 раз на 5 років, циклу предметів – за потребою, освітньої галузі – 1 раз на 5 років, різні види оцінювання, що відповідають «Загальним критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти», які є обов'язковою складовою навчальної програми з предмета - на кожному уроці), тематичне – в кінці кожної теми, семестрове – в кінці кожного семестру, річне – в кінці року, державна підсумкова атестація – в кінці навчального року, зовнішнє незалежне оцінювання – в кінці навчального року, результати участі у предметних та творчих конкурсах різного рівня – протягом навчального року, участь у спортивних змаганнях – протягом навчального року, інтелектуальних випробовуваннях – протягом навчального року);
- моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти (соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників – 1 раз на рік);
- продовження навчання (аналіз вступу у ВНЗ України та за її межами - 1 раз на рік).

Завданнями внутрішньої системи забезпечення якості освіти школи є:

- оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в школі;
- постійний моніторинг змісту освіти;
- спостереження за реалізацією освітнього процесу;
- моніторинг технологій навчання;
- моніторинг ресурсного потенціалу школи;
- моніторинг управління ресурсами та процесами;
- спостереження за станом соціально-психологічного середовища школи;
- контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів;
- розроблення рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості освіти, участь у стратегічному плануванні.

Розділ 8.

Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Для виконання освітніх програм школи на 2020/2021 навчальний рік передбачено використання, затверджених Міністерством освіти і науки України, навчальних програм з усіх предметів інваріативної частини; курсів за вибором і факультативів варіативної складової, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх (основних і додаткових) програм, у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти - "модель" випускника.

II. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ І СТУПЕНЯ

Освітня програма школи І ступеня Бершадської загальноосвітньої школи І – III ст. №3 розроблена на основі Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2019р. №688 (НУШ), науково-педагогічним проектом «Інтелект України», та складено на підставі наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №407 про Типову освітню програму закладів загальної середньої освіти І ступеня (таблиця 3).

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості.

Початкова освіта має такі цикли, як 1-2 і 3-4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреби дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Перший цикл початкової освіти допоможе учню звикнути до шкільного життя:

- Навчальні заняття і час на їхнє виконання будуть враховувати індивідуальні особливості
- Навчальний матеріал учителям можна буде інтегрувати в змісті споріднених предметів або вводити до складу предметів у вигляді модулів
- Обсяг домашніх завдань буде обмежено
- Навчання буде організовано через діяльність ігровими методами як у класі, так і поза його межами
- Оцінки не будуть виставлятися, найважливішим завданням учителя буде підтримувати в кожному учневі впевненість і мотивацію до пізнання.

У перших класах створені вісім навчальних осередків:

- навчально-пізнавальної діяльності (з партами/столами)
- змінні тематичні осередки (дошки/фліп-чарти/стенди для діаграм з ключовими ідеями);
- гри (настільні ігри, інвентар для рухливих ігор);
- художньо-творчої діяльності (полички для зберігання приладдя та стенд для змінної виставки дитячих робіт);
- куточок живої природи для проведення дослідів (пророщування зерна, спостереження та догляд за рослинами, акваріум);
- відпочинку (з килимом для сидіння та гри, стільцями, кріслами-пуфами, подушками з м'яким покриттям);
- дитяча класна бібліотечка;
- осередок вчителя (стіл, стілець, комп'ютер, полиці/ящики, шафи для зберігання дидактичного матеріалу тощо).

Оцінювання учнів перших-третьох класів буде здійснюватися за чотирирівневою системою: «має значні успіхи», «демонструє помітний прогрес», «досягає результату з допомогою вчителя», «потребує значної уваги та допомоги». (Листи МОН України від 18.05.2018 № 2.2-1250, від 21.05.2018 № 2.2-1255 «Формувальне оцінювання учнів 1-3 класів»).

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, у 3-4 – формувальному та підсумковому (бальному) оцінюванню, визначені Державним стандартом початкової освіти і очікувані результати, зазначені в освітній програмі.

Формувальне оцінювання — це інтерактивне оцінювання прогресу учнів, що дає змогу вчителю відповідно адаптувати освітній процес, опираючись на дані відстеження особистісного розвитку дітей та хід набуття ними навчального досвіду й компетентностей і

має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях. Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання

Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

До ключових компетентностей належать:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1 – 4 класів школи 330 годин на тиждень, 1-ші класи 72 години / тиждень, 2-гі класи 80 годин/тиждень, 3-ті класи 94 год/тиждень, 4-ті класи 84 год/тиждень.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Навчальний план для 1 - 2 класів початкової школи «Нова українська школа»
(складено відповідно Державного стандарту початкової освіти, наказу МОН України № 1272 від 08.10.2019р.)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
	1-Б	1-В	2-Б	2-В	Разом
Українська мова	5	5	5	5	20
Іноземна мова	2	2	3	3	10
Математика	3	3	3	3	12
Я досліджую світ*	7	7	8/1	8	30
Мистецтво**	2	2	2	2	8
Фізична культура ***	3	3	3	3	12
Усього	20 + 3	20 + 3	21 + 3	21 + 3	82 + 12
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	1	1	4
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20	20	22	22	84
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету	23	23	26	25	97

* Орієнтовний розподіл годин між освітніми галузями в рамках цього інтегрованого предмета: мовно-літературна - 2; математична - 1; природнича, технологічна, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична - разом 4; інформатика - 1 (у 2 класі)

** Інтегрований предмет або окремі предмети "Образотворче мистецтво" і "Музичне мистецтво"

*** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються

Індивідуальний навчальний план для дитини з особливими освітніми потребами

1-В клас (складено на основі наказу Міністерства освіти і науки України від 28.01.2014р. №80 для дітей з РВД (розумово відсталих дітей) з навчанням українською мовою)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Інваріантна складова	
Українська мова	5
Англійська мова	2
Математика	3
Я досліджую світ	7
Мистецтво	2
Фізкультура	3
Індивідуальне заняття	1
Усього:	23
Корекційно-розвиткові заняття	
Корекція та розвиток психофізичних функцій	4
Корекція розвитку мовлення	2
Усього:	6

Індивідуальний навчальний план для дитини з особливими освітніми потребами

2-Б клас (складено на основі наказу Міністерства освіти і науки України від 28.01.2014р. №80 для дітей з РВД (розумово відсталих дітей) з навчанням українською мовою)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Інваріантна складова	
Українська мова	5
Англійська мова	3
Математика	4
Я досліджую світ	6
Я досліджую світ: інформативна галузь	1
Мистецтво	2
Фізкультура	3
Індивідуальне заняття	1
Усього:	25
Корекційно-розвиткові заняття	
Корекція та розвиток психофізичних функцій	2
Корекція розвитку	2
Корекція розвитку мовлення	2
Усього:	6

Навчальний план початкової школи з українською мовою навчання для класів, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» 1 – А, 2 – А, 3-А клас (складено на основі наказу МОН України від 24.05.2019р. №722)

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета	Кількість годин на тиждень			
		1-А клас	2-А клас	3-А клас	Разом
Мовно – літературна	Українська мова	6	6	6	18
Мовно-літературна	Іноземна мова	3/3	3/3	3/3	18
Математична	Математика	3	3	4	10
Мовно-літературна	Я пізнаю світ	8	7	8	23
Математична					
Природнича					
Соціальна і здоров'я – збережувальна					
Громадянська та історична					

Технологічна					
Фізкультурна					
Мистецька					
Інформативна	Інформатика		1/1	1/1	4
Мистецька	Мистецтво	1	1	1	3
Фізкультурна	Фізична культура	2	2	2	6
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		0	2	1	3
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету		26	29	30	85

Навчальний план для 3 класів початкової школи «Нова українська школа» (складено відповідно Державного стандарту початкової освіти, наказу МОН України № 1273 від 08.10.2019р.)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
	3-Б	3-В	Разом
Українська мова	5	5/5	10
Іноземна мова	3	3/3	6
Математика	4	4	8
Інформатика	1/1	1/1	4
Я досліджую світ*	7	7	14
Мистецтво**	2	2	4
Фізична культура ***	3	3	6
Усього	23+3	34+3	57+6
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	2
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	23	23	46
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету	27	37	64

* Орієнтовний розподіл годин між освітніми галузями в рамках цього інтегрованого предмета: мовно-літературна – 2; математична – 1; природнича, технологічна, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична – разом 4

** Інтегрований предмет або окремі предмети «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво»

*** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються

Індивідуальний навчальний план для дитини з особливими освітніми потребами

3-Б клас (складено на основі наказу Міністерства освіти і науки України від 28.01.2014р. №80 для дітей з РВД (розумово відсталих дітей) з навчанням українською мовою)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Інваріантна складова	
Українська мова	5
Англійська мова	3
Математика	4
Я досліджую світ	7

Я досліджую світ: інформативна галузь	1
Мистецтво	2
Фізкультура	3
Усього:	25
Корекційно-розвиткові заняття	
Корекція та розвиток психофізичних функцій	3
Корекція розвитку мовлення	2
Усього:	5

**Індивідуальний навчальний план для дитини з особливими освітніми потребами
3-В клас (складено на основі наказу Міністерства освіти і науки України від 28.01.2014р.
№80 для дітей з РВД (розумово відсталих дітей) з навчанням українською мовою)**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Інваріантна складова	
Українська мова	5
Англійська мова	3
Математика	4
Я досліджую світ	7
Я досліджую світ: інформативна галузь	1
Мистецтво	2
Фізкультура	3
Індивідуальне заняття	1
Усього:	26
Корекційно-розвиткові заняття	
Корекція та розвиток психофізичних функцій	2
Корекція розвитку	2
Корекція розвитку мовлення	2
ЛФК	2
Усього:	8

Навчальний план початкової школи з українською мовою навчання, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» 4-А клас (наказ МОН України № 1319 від 02.11.2016р.)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класі 3
Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)	Українська мова	7
	Іноземна мова	4/4
Математика	Математика	4
	Еврика	1
Природознавство, Суспільствознавство	Людина і світ	2,5
	Навчаємося разом	1,5
Мистецтво	Мистецтво	1
Технології	Трудове навчання	0,5
	Сходинки до інформатики	1/1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
	Фізична культура	3
Разом		31
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять, із них: Навчаємося разом		-
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		-
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної		31

складових, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи)

Навчальний план початкової школи складений відповідно наказу МОН України від 20.04.2018р. №407

4 – Б, 4 – В класи

<i>Освітні галузі</i>	<i>Предмети</i>	<i>Кількість годин на тиждень</i>		
		<i>4-Б</i>	<i>4-В</i>	<i>Разом</i>
Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)	Українська мова	7	7	14
	Іноземна мова	2	2	4
Математика	Математика	4	4	8
Природознавство	Природознавство	2	2	4
Суспільствознавство	Я у світі	1	1	2
Мистецтво	Мистецтво / музичне мистецтво, образотворче мистецтво	1	1	2
		1	1	2
Технології	Трудове навчання	1	1	2
	Інформатика	1/1	1	3
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	2
	Фізична культура	3	3	6
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної консультацій та групових занять		2	2	4
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня				
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету		27	26	53

Індивідуальний навчальний план для дитини з особливими освітніми потребами 4-Б клас (складено на основі наказу Міністерства освіти і науки України від 28.01.2014р. №80 для дітей з РВД (розумово відсталих дітей) з навчанням українською мовою)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Інваріантна складова	
Українська мова	4
Літературне читання	4
Математика	4
Природознавство	2
Я у світі	1
Музичне мистецтво	1
Образотворче мистецтво	1
Фізкультура	3
Основи здоров'я	1
Логіка	1
Інформатика	1
Трудове навчання	2
Усього:	25
Корекційно-розвиткові заняття	
Корекція та розвиток психофізичних функцій	4
Корекція розвитку	2
Корекція розвитку мовлення	2
Усього:	8

**Індивідуальний навчальний план для дитини з особливими освітніми потребами
4-В клас (складено на основі наказу Міністерства освіти і науки України від 28.01.2014р.
№80 для дітей з РВД (розумово відсталих дітей) з навчанням українською мовою)**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Інваріантна складова	
Українська мова	4
Літературне читання	4
Математика	4
Природознавство	2
Я у світі	1
Музичне мистецтво	1
Образотворче мистецтво	1
Фізкультура	3
Основи здоров'я	1
Логіка	1
Інформатика	1
Трудове навчання	2
Усього:	25
Корекційно-розвиткові заняття	
Корекція та розвиток психофізичних функцій	2
Корекція розвитку	2
Корекція розвитку мовлення	2
Усього:	6

Заклад освіти згідно з наказом МОН України від 10.07.2019 року №955, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 серпня 2019р. за №852/33823 організовує здобуття освіти за педагогічним патронажем в 2-В класі та 4-В класі (накази по відділу освіти №3-інд від 01.09.20р. та №5-інд від 01.09.20р.; накази по школі №88 від 02.09.20р., №87 від 02.09.20р.)

ІІІ. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ ІІ СТУПЕНЯ

Освітня програма загальної середньої освіти ІІ ступеня (базова середня освіта) Бершадська ЗОШ І – ІІІ ст. №3 розроблена на основі Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» та Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня (наказ МОН України від 20.04.2018 №405).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів, передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань закладу. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для</p>

		повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту

		(оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і

загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лiнii є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>

Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>
---	--

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року розпочинають здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) передбачає обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть

будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу

Експерсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу експерсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Заклад освіти згідно з наказом МОН України від 10.07.2019 року №955 організовує здобуття освіти за педагогічним патронажем в 5-Б класі (наказ по відділу освіти №5-інд від 01.09.20р.; наказ по школі №86 від 02.09.20р.), в 7-Б класі (накази по відділу освіти №6, №7 від 01.09.20р.; наказ по школі №84, №85 від 02.09.20р.). Сімейна форма здобуття освіти організована для одного учня в 9-А кл., одного учня в 9-Б кл., одного учня в 2-В класі (наказ №90 від 08.09.2020р.).

Критерії оцінювання – параметри, відповідно до яких учитель оцінює здобувачів освіти.

Принципи оцінювання:

- дитиноцентризм;
- партнерство;
- академічна доброчесність;
- диференційованість, індивідуальність;
- об'єктивність;
- відкритість, прозорість.

При оцінюванні навчальних досягнень учнів **мають ураховуватися:**

- правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;
- сформованість загальнонавчальних та предметних умінь і навичок;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);
- самостійність оцінних суджень.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти визначаються за такими характеристиками:

I рівень - початковий. Відповідь учня (учениці) фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.

II рівень - середній. Учень (учениця) відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

III рівень - достатній. Учень (учениця) знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь учня (учениця) правильна, логічна, обгрунтована, хоча їм бракує власних суджень.

IV рівень - високий. Знання учня (учениці) є глибокими, міцними, системними; учень (учениця) вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, його (її) навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Водночас, визначення високого рівня навчальних досягнень, зокрема оцінки 12 балів, передбачає знання та уміння в межах навчальної програми і не передбачає участі школярів у олімпіадах, творчих конкурсах.

Критерії оцінювання навчальних досягнень реалізуються в нормах оцінок, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються, та показником оцінки в балах.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
I. Початковий	1	Учень (учениця) розрізняє об'єкти вивчення
	2	Учень (учениця) відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учень (учениця) відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання
	4	Учень (учениця) з допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал, може повторити за зразком певну операцію, дію
II. Середній	5	Учень (учениця) відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
	6	Учень (учениця) виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його(її) правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком
	7	Учень (учениця) правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
III. Достатній	8	Знання учня (учениці) є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і має неточності
	9	Учень (учениця) добре володіє вивченим матеріалом, застосовує

знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією

	10	Учень (учениця) має повні, глибокі знання, здатний(а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення
IV. Високий	11	Учень (учениця) має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
	12	Учень (учениця) має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення

Видами оцінювання навчальних досягнень учнів є **поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання та державна підсумкова атестація.**

Поточне оцінювання - це процес встановлення рівня навчальних досягнень учня (учениці) в оволодінні змістом предмета, уміннями та навичками відповідно до вимог навчальних програм.

Об'єктом поточного оцінювання рівня навчальних досягнень учнів є знання, вміння та навички, самостійність оцінних суджень, досвід творчої діяльності та емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності.

Поточне оцінювання здійснюється у процесі поурочного вивчення теми. Його основними завдання є: встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок.

Формами поточного оцінювання є індивідуальне, групове та фронтальне опитування; робота з діаграмами, графіками, схемами; зарисовки біологічних об'єктів; виконання учнями різних видів письмових робіт; взаємоконтроль учнів у парах і групах; самоконтроль тощо. В умовах упровадження зовнішнього незалежного оцінювання особливого значення набуває тестова форма контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів.

Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основною для коригування роботи вчителя на уроці.

Тематичному оцінюванню навчальних досягнень підлягають основні результати вивчення теми (розділу).

Тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів забезпечує:

- усунення безсистемності в оцінюванні;
- підвищення об'єктивності оцінки знань, навичок і вмінь;
- індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання;
- систематизацію й узагальнення навчального матеріалу;
- концентрацію уваги учнів до найсуттєвішого в системі знань з кожного предмета.

Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування учнями матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, самостійних, творчих, контрольних робіт) та навчальної активності школярів.

Перед початком вивчення чергової теми всі учні мають бути ознайомлені з тривалістю вивчення теми (кількість занять); кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення; умовами оцінювання.

Оцінка за семестр виставляється за результатами тематичного оцінювання, а **за рік** - на основі семестрових оцінок з урахуванням динаміки зростання навчальних досягнень.

Правила оцінювання

1. Учень повинен виконувати всі класні, домашні, усні і письмові завдання, згідно програми.

2. Учень має можливість скоригувати бал за семестр відповідно до процедури.
3. Якщо учень тривалий час хворіє – має право перейти на іншу форму навчання: індивідуальну, сімейну, педагогічний патронаж. Програмовий матеріал повинен вивчити і здати.

Процедури

1. Згідно заяв батьків, проханнями учнів проводити додаткові консультації.
2. Якщо учень через тривалу хворобу, участь у спортивних змаганнях, конкурсах різних рівнів пропустив уроки – призначати час на опрацювання та здачу пропущеного програмового матеріалу.

Навчальний план школи II ступеня на 2020/2021н.р.

(складений відповідно до таблиці №1 наказу МОН України від 20.04.2018р. № 405)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах														ВС
		5-А	5-Б	5-В	6-А	6-Б	6-В	7-А	7-Б	7-В	8-А	8-Б	9-А	9-Б		
		26	23	17	30	18	18	28	13	24	24	24	18	28	291	
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	3,5	3,5 /3, 5+ 1	3,5	3,5	2,5 /2, 5+ 1	2,5 +0, 5	2,5	2+	2	2+	2/ 2+	44,5	
	Українська література	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	26	
	Іноземна мова	3	3	3	3/3 +1	3	3	3/3	3	3	3	3	3	3/3	48	
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	26	
Суспільство	Історія України	1+ 1	1+ 1	1+ 1	1	1	1	1	1	1	1,5	1,5	1,5	1, 5	15	
	Всесвітня історія	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	
	Основи правознавства												1	1	2	
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	1	1	1	1					9	
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	1	1	1	1					9	
	Мистецтво										1	1	1	1	4	
Математика	Математика	4+ 1	4+ 1	4+ 1	4+ 1	4+ 1	4+ 1								24	
	Алгебра							2+ 1	2+ 1	2+ 1	2	2	2	2	14	
	Геометрія							2	2	2	2	2	2	2	14	
Природознавство	Природознавство	2+ 1	2+ 1	2+ 1											6	
	Біологія				2	2+ 1	2+ 1	2	2	2	2	2	2	2	20	
	Географія				2	2	2	2	2	2	2	2+ 1	1,5	1, 5	19	
	Фізика							2	2	2	2	2	3	3	16	
	Хімія							1,5	1,5	1,5	2	2	2	2	12,5	
Технології	Трудове навчання	2	2	2	2,2	2	2	1/1	1	1	1	1	1	1/ 1	23	
	Інформатика	1/1	1/1	1/1	1/1	1/1	1/1	1/1	1	1/1	2/2	2/2	2/2	2/ 2	33	

Здоров*я і фізична культура	Основи здоров*я	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	13	
	Фізична культура	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	39	
Разом:		30,5	30,5	30,5	42	33,5	33,5	41,5	33,5	35	36,5	36,5	38	44	461,5
Додатковий час на предмети		1-ма т. 1-пр ир. 1-іст.	1-ма т. 1-пр ир. 1-іст.	1-ма т. 1-пр ир. 1-іст.	1-анг . 1-ма т. 1-мо ва	1-рос . 1-ма т. 1-біо л.	1-нім . 1-ма т. 1-біо л.	1-рос . 1-ма т. 1-мо ва	1-рос . 1-ма т. 0,5 -ні мо ва	1-ро с. 1-ма т. 1-ні м.	1-рос . 1-мо ва	1-рос . 1-гео гр.	1-ні м. 1-мо ва	1-ні м. 1-мо ва	34
Всього:		30,5	30,5	30,5	42	33,5	33,5	41,5	33,5	35	36,5	36,5	38	44	461,5

IV. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ III СТУПЕНЯ

Освітня програма загальної середньої освіти III ступеня Бершадська ЗОШ I – III ступенів №3 розроблена на основі Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» та Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня (Наказ МОН України від 20.04.2018 №408).

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів повної середньої освіти для 10 – 11-х класів складає 118 годин та тиждень, для 10- А класу 37 год/тиждень; для 10- Б класу 35 год/тиждень, для 11 класу 46 год/тиждень.

Навчальний план для 10-11 класів закладу розроблено відповідно до Державного стандарту, з метою його впровадження у частині повної загальної середньої освіти. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття тощо.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України».

У робочому навчальному плані зазначено мінімальну кількість тижневих годин на вивчення базових предметів, що має забезпечити досягнення рівня очікуваних результатів навчання учнів згідно з державними вимогами Державного стандарту.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Технології»), що вивчаються на рівні стандарту

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні

		<p>термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у доквіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій.</p>

		<p>усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p>

		<p>Ставлення: ошадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ошадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;

- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей. Ця форма організації як правило застосовується у класах з вечірньою формою здобуття освіти або для інших здобувачів профільної середньої освіти.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти має передбачати досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

**Навчальний план школи III ступеня
Складений відповідно наказу МОН України від 20.04.2018р. №408**

Таблиця 2

<i>Предмети</i>	<i>Кількість годин на тиждень у класах</i>			
	<i>10 А</i>	<i>10 Б</i>	<i>11</i>	<i>Всього</i>
Базові предмети				
Українська мова	2+1	2+1	2/2+2	12
Українська література	2	2	2+2	8
Зарубіжна література	1	1	1	3
Іноземна мова	2+1	2+1	2/2	10
Історія України	1,5	1,5	1,5+0,5	5
Всесвітня історія	1	1	1	3
Громадянська освіта	2	2	0	4
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+1	3+1	3+1	12
Біологія і екологія	2	2	2	6
Географія	1,5+0,5	1,5+0,5	1	4
Фізика і астрономія	3	3	4	10
Хімія	1,5	1,5	2	5
Фізична культура	3	3	3/3	12
Захист України	1,5/1,5	1,5/1,5	1,5/1,5	9
Вибірково-обов'язкові предмети (Інформатика, Технології)	2/2 1	2 1	1/1 2/2	6 6
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	1-мат 1-анл 1-укр.мов 0,5-географ	1-мат 1-анл 1-укр.мов 0,5-географ	2-укр.мов 2-укр.літ 1-мат 0,5-іст	
Гранично допустиме тижневе				

навантаження на учня				
Всього фінансується	37	35	46	118

В закладі освіти організовано здобуття освіти за педагогічним патронажем для одного учня 11 класу (наказ №23-інд від 01.09.20р. по відділу освіти, наказ по школі №83 від 02.09.20р.)

V. ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Перелік навчальних програм для учнів I ступеня (затверджені наказом МОН від 29.05.2015 №584)

<i>№ п/п</i>	<i>Назва навчальної програми</i>
1	Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1 – 4 класи
2	Іноземні мови. Навчальні програми для 1 – 4 класів загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл
3	Інформатика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2 – 4 класів
4	Літературне читання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2 – 4 класи
5	Математика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1 – 4 класи
6	Мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1 – 4 класи
7	Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1 – 4 класи
8	Образотворче мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1 – 4 класи
9	Основи здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1 – 4 класи
10	Природознавство. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1 – 4 класи
11	Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1 – 4 класи
12	Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1 – 4 класи
13	Я у світі. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 3 – 4 класи
14	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом Шияна Р.

Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня (затверджені наказами МОН від 07.06.2017 №804 та від 23.10.2017 №1407)

<i>№п/п</i>	<i>Назва навчальної програми</i>
1	Українська мова. Рівень стандарту. Поглиблене вивчення 8 – 9 класи
2	Українська література
3	Біологія
4	Всесвітня історія
5	Географія
6	Зарубіжна література
7	Інформатика
8	Історія України. Рівень стандарту. Поглиблене вивчення 9 класи
9	Математика
10	Мистецтво
11	Основи здоров'я
12	Природознавство
13	Трудове навчання

14	Фізика
15	Фізична культура
16	Хімія
17	Російська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчання українською мовою
18	Англійська мова

Перелік навчальних програм для учнів закладів середньої освіти III ступеня
(затверджені наказами МОН від 23.10.2017 №1407 та від 24.11.2017 №1539)

<i>№п/п</i>	<i>Назва навчальної програми</i>	<i>Рівень вивчення</i>
1	Українська мова, українська література	Профільний рівень
2	Біологія і екологія	Рівень стандарту
3	Всесвітня історія	Рівень стандарту
4	Географія	Рівень стандарту
5	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту
6	Зарубіжна література	Рівень стандарту
7	Захист Вітчизни	Рівень стандарту
8	Інформатика	Рівень стандарту
9	Історія України	Рівень стандарту
10	Математика	Рівень стандарту
11	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту
12	Мистецтво	Рівень стандарту
13	Технології	Рівень стандарту
14	Фізика і астрономія (авторський колектив під керівництвом Локтева В.М.)	Рівень стандарту
15	Фізична культура	Рівень стандарту
16	Хімія	Рівень стандарту
17	Англійська мова	Рівень стандарту

